

**D. DIONYSII // A RICKEL CARTHVSIANI, // de perfecto
mundi contemptu, // ut pius ita utilissimus heptalo- // gus**

Dionysius <der Kartäuser>

Coloniae, Nov. 1530

De quibusdam mundi vanitatibus cuitandis. Videlicet risu, ludis, iocis
choreis, aleis, & verbis inanibus.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55472)

Luc. 6.

Ad vobis qui ridetis nunc: quia lugerebitis & flebitis. Per vae solet in sacra scriptura eterna damnatio designari. Si itaque Christus ridetibus aeternam poenam minatur: quis in hac vita potest esse securus, levis, iocosus, nisi damnandus & reprobus, qui cum sit sine timore dei, iustificari non potest? Denique si pensamus quantis val-

Ecl. 10.

lamur periculis, quantis circundamur laqueis, quantis dilaniamur omni die peccatis, quae imperfecte & irreuerenter deo seruimus: item quot quotidie mala fiunt in seculo, quomodo deus inhonoratur, quae multi quotidie pereunt, quantis periculis, poenis, seu vitis cognati, amici & benefactores nostri viui siue defuncti expositi sunt: habemus potius causam plorandi quam ridendi. Hoc considerauit sanctus ille Heremita, qui cum fratrem quendam vidisset ridentem, ingemiscens dicebat: Coram coelo & terra rationem reddidimus in die iudicij: & tu rides? Hinc Salom. ait:

Eccles. 7.

Idem .2.

Melius est ire ad domum luctus, quam ad domum conuiuij. Et rursus, Risum imputavi errorem: & gaudium dixi, Quid frustra deciperis? Veruntamen non quilibet risus est tam magnum peccatum, sed deusu consuetudinario, vel illo qui ex laetitia penitus inordinata procedit loquitur Christus. Vnde & Iacobus ait diuitibus, Risus vester vertatur in luctum & gaudium in moerorem. Proinde ludere & iocari Chrysostomus reprobatur: quamuis inter-

Iacobi 4.

Chrysoft.

rim honestus ludus excusetur, dum ex rationali causa & pia agitur intentione. Sed ad aleas ludere tertio Decretalium clericis praecipue inhibetur. De choreis quoque dicit Chrysostomus: Vbi saltatio: ibi diabolus. Neque enim ad hoc dedit nobis de-

bis deus pedes, vt cum camelis saltemus: sed vt cum angelis chorum faciamus. Insuper si grata mente reuoluas, quomodo filius dei pro tua salute in cruce brachijs extensis suspensus est: quomodo pro te alba veste et purpura sit illusus, imo nudatus atq; in cruce nudus leuatus, & varijs modis derisus est: spero q; neq; in choreis, neq; in vestibus curiosis, preciosis, pomposis, neq; in laudibus hominum delectationem habebis: sed omnia vana hæc despicias & vitabis. Præterea ad oris custodiam admonet Salomon, dicens: Qui custodit os suum & linguam suam: custodit ab angustijs animam suam. Et denuo, Vidisti hoïem velocem ad loquendum: stultitia magis speranda est q̄ illius correctio. Hinc dicit Grego. Fuge verba incauta. Verba vana cito polluūt mētem. Hoc procedat ex labijs, quod aures non polluat audientis. Vanus sermo vanæ conscientia index est. Qualis sermo ostenditur, talis animus cōprobatur. Qui ociosa verba non deprimit: cito ad noxia transit. Hinc Seneca dicit: Qualis vir, talis oratio. i. sermo. Imago etenim cordis est sermo oris. Quod si v̄ba ociosa & vana sic reprobantur: qd de verbis scurrilibus, lubricis, pūgitivis, detractorijs, maliciosis, & inuidis sentiēdum videtur? Potestremo terreat, & a ludis auertat te quod sanctus Cyrillus episco. Hierosolymitanus recitat, charissimum suū nepotem sibi post mortem apparuisse atq; dixisse q; esset æterna condemnatus morte, eo q; in ludis immoderanter delectabatur, nec inde digne pœnituit. Erat aut vt scribit Cyril. iuuenis ille tāta pulchritudine, eloquētia, & moris decore ornatus, vt ab vniuersis miro amaret affectu. Hoc imprime tuæ memorię frater charis-

Prou. 21.

Idem 22.

Gregori.

Seneca.

Cyrillus.

H. iij sine ter

DIONY. CARTHVS.

sime terrificum sane exemplum.

Contra superfluitatem diuitiarum: & qua
re superfluitas ista sit in culpa, p̄sertim in
clericis. Art. XXVII.

Ecc̄s 10.

Varo nihil est scelestius. Nihil est in
quiuis q̄ amare pecuniam, hic enim
animam suam habet venalem. Cer
tum est corporalia ad spiritualia or
dinari tanq̄ ad finem. Aliter autem

amatur atq̄ appetitur finis, & aliter media q̄
ordinantur ad finem. Finis nanq̄ per seipsum ap
petibilis est & amandus, quemadmodum sanitas in medicinali facultate. Media vero inquan
tum proficiunt seu vtilia sunt ad finē, vt p̄ ea fi
nis conuenientius adipiscatur aut cōseruetur. Di
uitiæ ergo ad spiritalē aiarum nostrarū profectū
finaliter ordinantur. Porro profectus & p̄fectio
aiæ in actu virtutū cōsistit. Essentialiter q̄dem in
actu charitatis & sapientiæ (s. in contēplatione
& dilectione diuinorū) Dispositiue v̄o in actibus
virtutum moralium. Int̄m ergo diuitiæ licite habi
tur, appetuntur, amantur: inquantū necessariæ sunt
ad corporeæ huius vite sustentaculum, & vtilis
ad sobrium vsum alimentorū ac vestitū, per quē
vsum aptificatur aiæ ad actus contēplationis de
lectationisq̄ diuinæ. Si aut̄ plus appetunt, auaritia
vere cōmittitur: q̄ est inordinatus appetitus
tpalium rerū, seu diuitiarū, estq̄ ex suo ḡne p̄ctū
mortale, & est contraria iusticiæ, secundū Tho.
Interdum v̄o prop̄ imperfectiōem, paruitatēq̄
actus a mortali excusatur. Quid aut̄ ex his con
quens sit nō me oportet inferre, ne forsitan nō ce
dañ. Sed audiamus summos sanctissimosq̄ docto
res. Aug. & Basili, dicunt, Non minoris est cri
mi

Thomas.